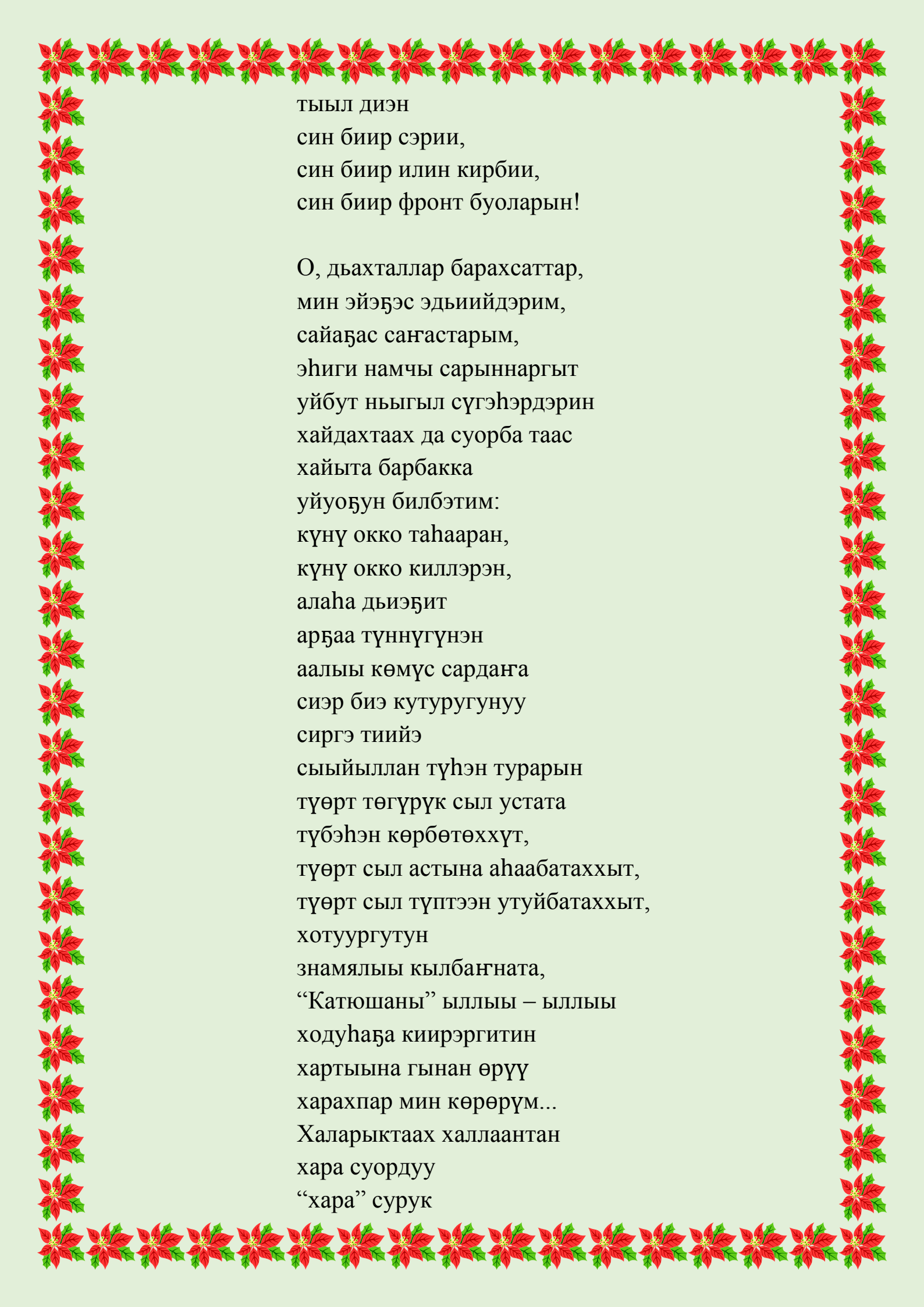

Николай Михайлович Рыкунов

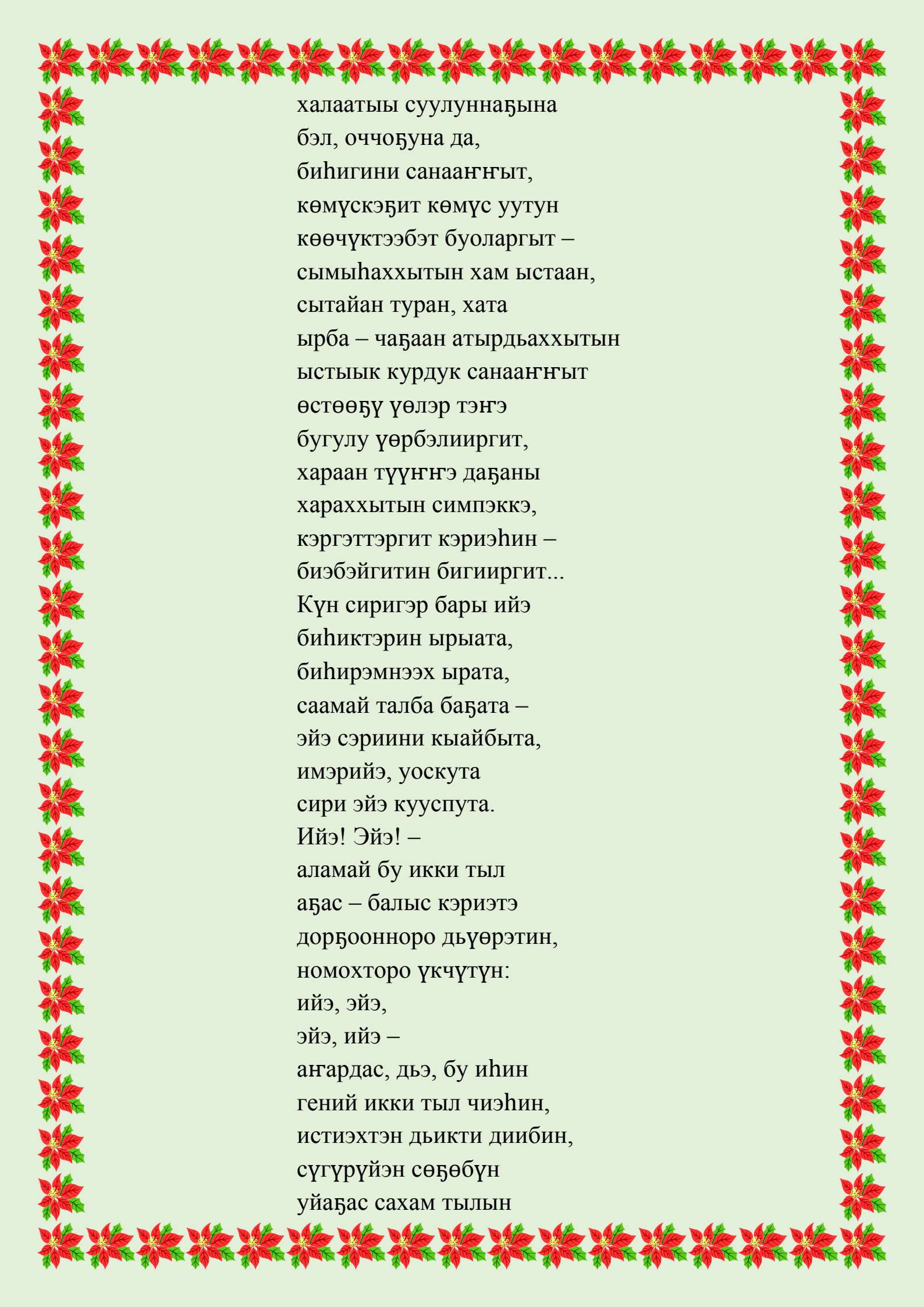
Дьахталларга

Оччолорго, сыралѳаннаах
сэрии сылларыгар,
сэрии кэннэ да наар
оѳо – дьахтар оттуура...
Эмээхситтэр
сиэхситтэри кырыы
аал уоттарыгар
сиэл быраѳаллара,
харах уутун куталлара –
онтукалара
отой да уу буолбатах курдук,
умулууон кэриэтэ, хата,
уот сымалалыы
сырдыгыныы оргуйара,
ол харах уута,
ол өһүөн уота
уулбут симилиэс буолан,
удаһыннаах өстөөх
уолугун үүтүнэн түһэрин
илэ – чахчы кинилэр
итэѳэйэр этилэр!
Оччолорго
оѳо уйан өйбүтүгэр
тыылан – хабыллан киирбитэ
тыыл – диэн
тыйыс ыстаал тыл,
ол кэмтэн мин
бигэтик билэбин

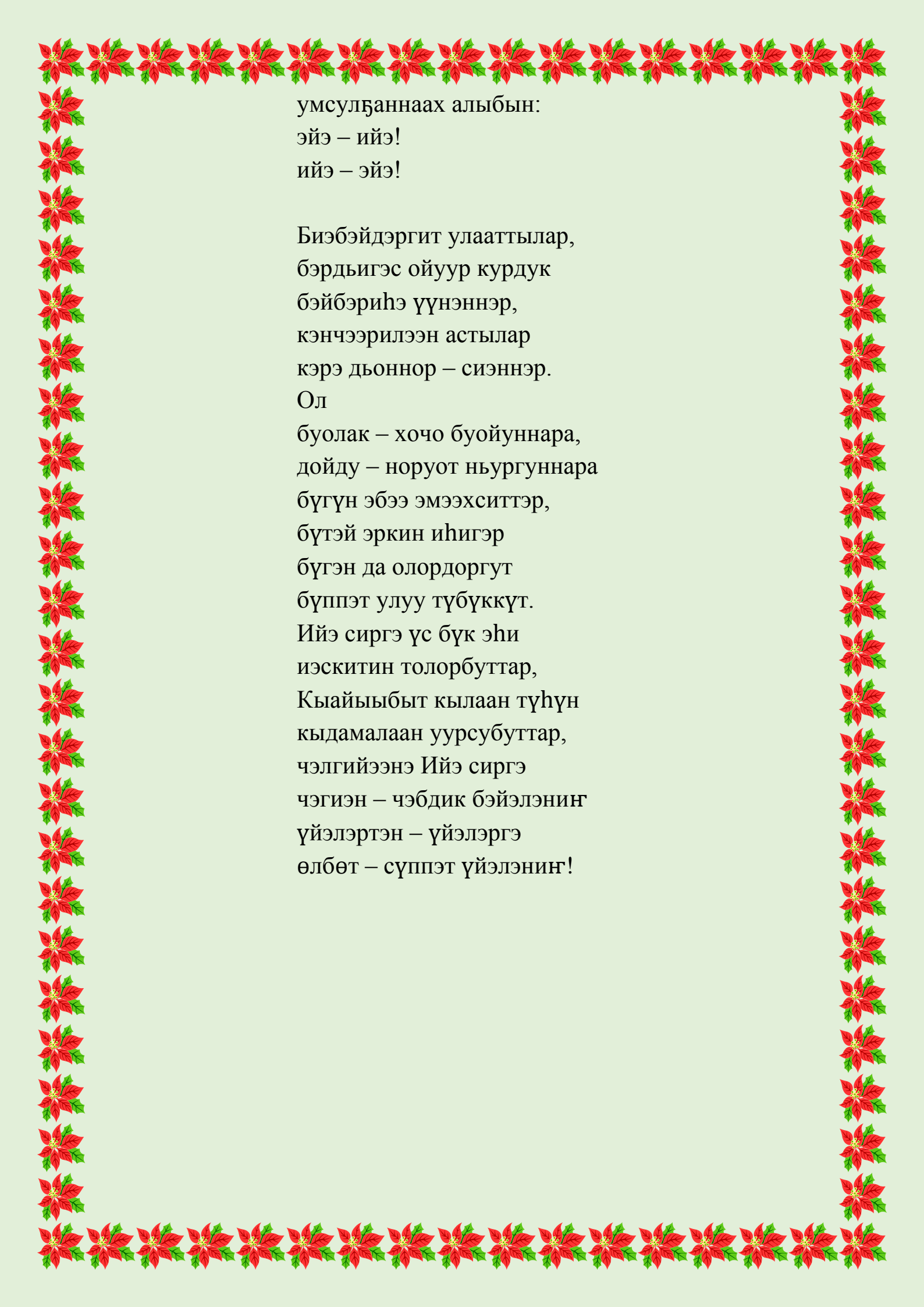

ТЫЫЛ ДИЭН
син биир сэрии,
син биир илин кирбии,
син биир фронт буоларын!

О, дьахталлар барахсаттар,
мин эйэбэс эдьийдэрим,
сайафас сангастарым,
эниги намчы сарыннаргыт
уйбут ньыгыл сүгэхэрдэрин
хайдахтаах да суорба таас
хайыта барбакка
уйуофун билбэтим:
күнү окко таһааран,
күнү окко киллэрэн,
алаһа дьибэбит
аржаа түннүгүнэн
аалыы көмүс сарданга
сиэр биэ кутуругунуу
сиргэ тийэ
сыыйыллан түһэн турарын
түөрт төгүрүк сыл устата
түбэхэн көрбөтөххүт,
түөрт сыл астына аһаабатаххыт,
түөрт сыл түптээн утуйбатаххыт,
хотуургутун
знамялыы кылбанната,
“Катюшаны” ыллыы – ыллыы
ходуһафа киирэргитин
хартыына гынан өрүү
харахпар мин көрөрүм...
Халарыктаах халлаантан
хара суордуу
“хара” сурук

халаатыы суулуннабына
бэл, оччобуна да,
биһигини санаангыт,
көмүскэбит көмүс уутун
көөчүктээбэт буоларгыт –
сымыһаххытын хам ыстаан,
сытайан туран, хата
ырба – чабаан атырдыаххытын
ыстыык курдук санаангыт
өстөөбү үөлэр тэнгэ
бугулу үөрбэлииргит,
хараан түүнгэ даҕаны
хараххытын симпэккэ,
кэргэттэргит кэриэһин –
биэбэйгитин бигииргит...
Күн сиригэр бары ийэ
биһиктэрин ырыата,
биһирэмнээх ырата,
саамай талба баҕата –
эйэ сэриини кыайбыта,
имэрийэ, уоскута
сири эйэ кууспута.
Ийэ! Эйэ! –
аламай бу икки тыл
аҕас – балыс кэриэтэ
дорҕоонноро дьүөрэтин,
номохторо үкчүтүн:
ийэ, эйэ,
эйэ, ийэ –
ангардас, дьэ, бу иһин
гений икки тыл чиеһин,
истиэхтэн дыкти диибин,
сүгүрүйэн сөҕөбүн
уйаҕас сахам тылын

умсулџаннаах алыбын:
эйэ – ийэ!
ийэ – эйэ!

Биэбэйдэргит улааттылар,
бэрдьигэс ойуур курдук
бэйбэриһэ үүнэннэр,
кэнчээрилээн астылар
кэрэ дьоннор – сиэннэр.
Ол
буолак – хочо буойуннара,
дойду – норуот ньургуннара
бүгүн эбээ эмээхситтэр,
бүтэй эркин иһигэр
бүгэн да олордоргут
бүппэт улуу түбүккүт.
Ийэ сиргэ үс бүк эһи
иэскитин толорбуттар,
Кыайыбыт кылаан түһүн
кыдамалаан уурсубуттар,
чэлгийээнэ Ийэ сиргэ
чэгиэн – чэбдик бэйэлэнинг
үйэлэртэн – үйэлэргэ
өлбөт – сүппэт үйэлэнинг!